

M.A [Part - II]

GUJARATI

Comparative Literature (Paper- II) (May-2017)

(૩ કલાક)

Q.P. Code : 11044

(ગુણ : ૧૦૦)

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી વિશ્વસાહિત્યના પરિપ્રેક્ષયમાં તેની ઉપયોગિતા તપાસો.

અથવા

તુલનાત્મક અભ્યાસમાં ‘અસર’, સાહિત્ય અને ‘પરંપરા’ ની ભૂમિકાની વિગતે ચર્ચા કરો.

૨. ‘ભૂંડી ભૂખ’ નવલકૃથાની વસ્તુસંકલનાનો વિગતે પરિચય કરાવો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘ભૂંડી ભૂખ’ નવલકૃથાનો આરંભ અને અંત
- ૨) ‘ભૂંડી ભૂખ’ નવલકૃથાની ભાષા
- ૩) ‘ભૂંડી ભૂખ’ માં સામાજિક સમસ્યા
- ૪) ‘ભૂંડી ભૂખ’ માં આર્થિક વિષયતા

૨. “માનવીય સંવેદનને હચમચાવી મૂકતી નવલકૃથા” તરીકે ‘માનવીની ભવાઈ’ નું મૂલ્યાંકન કરો.

૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘માનવીની ભવાઈ’ માં કથાનાયકનો સંઘર્ષ
- ૨) ‘માનવીની ભવાઈ’ માં વાતાવરણ
- ૩) ‘માનવીની ભવાઈ’ નાં નારીપાત્રો
- ૪) ‘માનવીની ભવાઈ’ માં માલકોરનું પાત્ર

૩. ‘સજી’ નવલકૃથાની પાત્રાલેખનળણાનો વિગતે પરિચય કરાવો.

૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘સજી’ નવલકૃથાનું કથાવસ્તુ
- ૨) ‘સજી’ નવલકૃથામાં જીવનસંઘર્ષ
- ૩) ‘સજી’ નવલકૃથામાં સામાજિક પરિવેદ્ય
- ૪) ‘સજી’ ની અંત

TURN OVER

Q.P. Code : 11044

૨

૪. ‘આંસુભીનો ઉજાસ’ નવલકથાની ઘટકતત્ત્વોને આધારે ચર્ચા કરો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘આંસુભીનો ઉજાસ’ નું ભાષાઈય પરિમાળું
- ૨) ‘આંસુભીનો ઉજાસ’ માં નિરૂપીત સામાજિક પથાથી
- ૩) ‘આંસુભીનો ઉજાસ’ માં મુજય પાત્રોની ભૂમિકા
- ૪) ‘આંસુભીનો ઉજાસ’ માં કેન્દ્રવર્તી વિચાર

૨૦

M.A [Part – II]

GUJARATI

Introduction to Philosophy, Linguistics (Paper- IV) (May-2017)

Q.P. Code : 11049

(૩ કલાક)

૧. અ) ઉચ્ચારણ અંગોનાં સ્થાન આકૃતિ સાથે સ્પષ્ટ કરી.
તેમનાં કાર્યો અને ઉચ્ચારણપ્રક્રિયામાં તેમની અનિવાર્યતા સમજાવો.

બ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) સ્પર્શ વંજ નો અને સ્પર્શ સંધર્ભો વંજ નો
- ૨) અલ્પપ્રાણ, મહાપ્રાણ, ધોષ અને અધોષ વંજ નો
- ૩) અક્ષર અને સાંધ્યક્ષર
- ૪) સ્વરયુઝ અને સીમાસંધિ

૨. ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- અ) ૧) રૂપસિદ્ધ અને અંગસિદ્ધ
 ૨) સંજ્ઞા, સર્વનામ અને વિશેષાણ
 ૩) રૂપઘટક, રૂપવર્ગો અને રૂપાખ્યાન
 ૪) અનુગો અને નામયોગીઓ
- બ) લિંગ અને વચન વ્યવસ્થા સદ્ગુણીંત સ્પષ્ટ કરો.

૩. ગુજરાતી ભાષાવ્યવસ્થામાં વાક્યવિચાર વિગતે સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) વાક્ય, ઉપવાક્ય અને વાક્યાંશ તથા તેમનો પરસ્પર સંબંધ
- ૨) સ્વાયત્ત, પરાયત્ત, સાદું, સંકુલ અને મિશ્રવાક્ય
- ૩) આખ્યાતવાક્યાંશ અને સંખ્યાદર્શક વાક્યાંશ
- ૪) કર્તરી, કર્માણ, ભાવે અને પ્રેરક વાક્ય

૪. “ભાષાકુળ” ની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી ભારતીય આર્યભાષાની વિકાસરાય સદ્ગુણીંત ચર્ચા.

૧૫

૧૫

૧૫

૧૫

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) સાદશ પરિવર્તનનાં પ્રકારો
- ૨) અર્થપરિવર્તનનાં પ્રકારો
- ૩) શબ્દભંડોળમાં પરિવર્તન
- ૪) દવનિ પરિવર્તનનાં પ્રકારો

TURN OVER

Q.P. Code : 11049

૨

પુ. 'માન્યભાષા' અને બોલીની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરી તે બે વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો અને કાઠિયાવાડી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ચરોતરી બોલી
- ૨) પણ્ણી બોલી
- ૩) સુરતી બોલી
- ૪) કાઠિયાવાડી બોલી

M.A [Part – II]

GUJARATI

**Detail Study of Medieval Text
(Paper- VI) (May-2017)**

Q.P. Code : 11051

(૩ કલાક)

(ગુણ : ૧૦૦)

૨૦

૧. પદ્ધવાર્તાની સ્વરૂપની વિશિષ્ટતા દર્શાવી ‘મદનમોહના’ નું પદ્ધવાતી તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘મદનમોહના’ માં શુંગારરસ
- ૨) ‘મદનમોહના’ માં સમાજજીવન
- ૩) ‘મદનમોહના’ ના સ્ત્રી પાત્રો
- ૪) ‘મદનમોહના’ માં ગૌણપાત્રો

૨. “‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ માં જગત અને ભગત વચ્ચેનો સંદર્ભ રજૂ થયો છે, અંતે ભક્તની શ્રદ્ધાનો વિજય રજૂ થયો છે” આ વિધાનની ‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ ને આધારે ચર્ચો કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ માં વર્ણનકળા
- ૨) ‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ ની કરુણારસ
- ૩) ‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ માં દામોદર દોશી અને કમળા શેઠાણું
- ૪) ‘કુંવરબાઈનું મામેરું’ માં ગૌણપાત્રો

૩. “મીરાંનાં સુકુમાર હૃદયની છબિ ‘મીરાંના પદો’ માં જીલાઈ છે” આ વિધાનને આધારે ‘મીરાંના પદો’ ની ૨૦ સમીક્ષા કરો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) ‘ગોવિંદો અમારો પ્રાણાખ્યારો’ કાવ્યનો આસ્વાદ
- ૨) ‘મીરાંના પદો’ માં રૂપકથોજના
- ૩) ‘મીરાંના પદો’ માં વિરદ્ધ
- ૪) ‘મીરાંના પદો’ માં શ્રીકૃષ્ણનું ભાવચિત્ર

TURN OVER

Q.P. Code : 11051

૨

૪. 'પ્રબંધ' સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય કરાવી 'કાન્દડદે પ્રબંધ' નું પ્રબંધ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

- ૧) 'કાન્દડદે પ્રબંધ' માં યુદ્ધવર્ણન
- ૨) કાન્દડદેનું વ્યક્તિત્વ
- ૩) 'કાન્દડદે પ્રબંધ' માં સમાજજીવન
- ૪) 'કાન્દડદે પ્રબંધ' માં ગૌણપાત્રો

૫. સસંદર્ભે વિવરણ કરો (ગમે તે ત્રણા) :

- અ) 'તેણ મદન તો નાઠો તર્ત, ભણો માથે આવ્યું મર્તી.
- બ) પ્રેમ તણી કટારી મારી રે, અળગી નરહી લગાર.
- ક) મહેતાજ મામેરે આવ્યા, સમર્યા શ્રી જગદીશજી;
- ત્રણા સખીઓ સંઘાતે આલી, વેરાગી દશવીશજી.
- દ) ગઢ ગિરુઓ જિસઉ કૈલાસ, પુણ્યવંતનઉ ઉપરિ વાસ.

૨૦

૨૦

M.A [Part – II]**GUJARATI*****Journalism and Literary Research
and Unseen*****(Paper- VIII) (May-2017)****Q.P. Code : 11053**

(૩ કલાક)

(ગૃહિણી : ૧૦૦)

૧. સમૂહ માધ્યમોની પ્રભાવક અસરો સામે વર્તમાનપત્રની જવાબદારીની ચર્ચા કરો. ૨૦
- અથવા**
- કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો :
- ૧) વર્તમાનપત્રમાં તંત્રીલેખની ઉપયોગીતા
 - ૨) વર્તમાનપત્રની ભાષા
 - ૩) 'પ્રસ્થાન' નું કાર્ય
૩. સાહિત્યિક સંશોધનની વ્યાખ્યા આપી તેની પદ્ધતિઓની સંદર્ભાંત ચર્ચા કરો. ૧૫
૪. લોક સાહિત્યના સંશોધન - સંપાદન વખતે સંશોધકે રાખવી પડતી કાળજીની ચર્ચા કરો. ૧૫
૫. કોઈ પણ એક વિષય પર નિબંધ લખો :
- ૧) રાષ્ટ્રવાદના સીમાસ્તાંભો
 - ૨) ધર્મમાં નૈતિકતા
 - ૩) સાહિત્યમાં વ્યક્તિપૂજા
 - ૪) માનવતાવાદ સામેનો પડકર
૬. નીચેના પરિચ્છેદનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : ૧૫

"Health, without which life is not worth having, you will hardly fail to secure by early rising, exercise, sobriety and abstemiousness as to food. Happiness or misery is in the mind. It is the mind that lives and the length of life ought to be measured by the number of our days. Never, therefore, esteem men merely on account of their riches, or their station. Respect goodness, find it where you may. Honour talent, wherever you behold it unassociated with vice : but honour it most when accompanied with excretion."
